

Textus: 1Tim 1,12-17: „Hálát adok Krisztus Jézusnak, a mi Urunknak, aki megerősített engem, mert megbízhatónak tartott, amikor szolgálatra rendelt. Jóllehet előbb őt káromló, az övéit üldöző és erőszakos ember voltam, mégis irgalmat nyertem, mert hitetlenségemben tudatlanul cselekedtem. De bőségesen kiáradt rám a mi Urunk kegyelme a Krisztus Jézusban való hittel és szeretettel. Igaz az a beszéd, és teljes elfogadásra méltó, hogy Krisztus Jézus azért jött el a világba, hogy a bűnösöket üdvöztse, akik közül az első én vagyok. De azért könyörült rajtam, hogy Jézus Krisztus elsősorban énrajtam mutassa meg végtelen türelmét példaként azoknak, akik majd hisznek benne, és így az örök életre jutnak. Az örökkévalóság királyának pedig, a halhatatlan, láthatatlan, egyetlen Istennek tisztelet és dicsőség örökkön-örökké. Ámen.”

Kedves Testvérek!

A Timóteus sorozatban az alap kérdésünk, hogy mit jelent megőrizni a ránk bízott drága kincset? Hogyan válhatunk Krisztus követőivé, miként maradhatunk meg mellette s lehetünk mások számára is áldás? Az elmúlt vasárnap olvastuk, ahogy a tévtanítókkal szemben fogalmazta meg Pál a boldog Isten dicsőségéről szóló evangélium. Mai Igénkben pedig a személyes történet és az evangélium kibontása van előttünk egyszerre. Arra hívlak titeket, hogy az egyéni és a közösségi szálat tartsuk egyben és így fedezzük fel Igénk üzenetét. **A mai szakasz kulcs kifejezése az irgalom.** A cselekvője Isten, aki irgalmat ad, aki megkegyelmez és helyreállítja a kapcsolatot. Ahhoz pedig, hogy ezt az ember elfogadja, megértse: szüksége van, hogy végigjárja a bűnbánat és megtérés útját.

Az út, amit ma bejárunk, két kérdés köré szerveződik:

- **Hogyan beszél Pál az evangéliumról?**
- **Milyen az irgalmat nyert, hiteles egyén és közösség?**

I. Hogyan beszél Pál az evangéliumról?

1. A mai Igénk annak illusztrálására szolgál, amit az előző versekben olvastunk: a boldog Isten dicsőségének evangéliumáról. Isten hatalmas, végtelen és boldogságát (függetlenségét, örök létezését) megosztja az emberekkel: Krisztusban a földre jön, emberré lesz és megváltja az embert.

Pál úgy folytatja az érvelést: ez a legtávolabb lévő, a legellenségesebb embert is képes elérni. Pál megtérése és apostoli szolgálata az irgalmas Isten munkájának legkimagaslóbb példája.

2. Az apostol a kegyelem munkáját a maga teljes méltatlanságának és Isten könyörülő, szolgálatba állító szeretetének leírásával jellemzi. Pál azelőtt káromolta Krisztus nevét (azaz nem tisztelte, nem volt számára szent), és üldözte Krisztus tanítványait, követőit. Magát erőszakos embernek mutatja be, ami kényszerítést, romboló agressziót, gőgöt, arroganciát jelent.

Isten ezzel szemben eleve elrendeléséből megbízhatónak tartotta (ami azt jelenti: hűségesnek ítélte) és apostoli szolgálattal bízta meg (diakóniával, azaz a szeretet cselekedeteivel). Ez az Isten irgalmának a lényege: bizalmat szavaz az embernek akkor, amikor arra még teljesen méltatlan. Teljes mértékben megbízik hűségében akkor is, amikor még nem szolgált rá erre a bizalomra.

3. Pál ugyan tudatlanságból cselekedett, de ez nem von le semmit a kegyelem nagyságából. A tudatlanságból elkövetett bűn is vétek (Num 15, 22–31; ApCsel 13, 27). Pálnak ennél a megállapításánál azonban közrejátszott az az értelmezés, hogy a hitetlenség és sötétség egy olyan korszak az egyén életében, amelyre, Isten igaz ismeretének a hiánya jellemző (ApCsel 17, 23.30; Ef 4, 18; 1Pt 1, 14). Ez a korszak Krisztus megismerésével megszűnik.

Az apostol irgalmat nyert, amiben az a csodálatos, hogy ez egy passzív alak: „Irgalmat kaptam ajándékba. Nem tettem semmit érte.” – így adhatnánk vissza a jelentését.

4. Pál életében Isten kegyelme minden előbbi helyzetet, sőt minden későbbi várakozást felülmúló valóság. Pál megtéréseinek példájából a legelvesztettebbnek látszó bűnös is reménységet meríthet. Ahogy fogalmaz: „Hitel érdemlő beszéd és minden elismerésre méltó, Jézus Krisztus azért jött a világba, hogy bűnösöket üdvözítsen, akik közül az első én vagyok” (15).

5. Ezzel a hitvallásszerű formulával foglalja össze Pál a rábízott evangéliumot, amelynek igazságát és valóságát saját életében olyan ellenállhatatlan erővel tapasztalta meg. Ha nem is szó szerint, de tartalmában Jézus Zakeusnak mondott szavait idézi („Mert az emberfia azért jött, hogy megkeresse és megtartsa, ami elveszett.” Lk 19:10).

A bűnösök közt elsőnek lenni nem hasonlítgatás: én vagyok a legelső, legfőbb bűnös... Ez a mély összetörés jele és annak a felismerése: az én bűnöm nem hasonlítható máséhoz: elsősorban a saját bűneimmel kell Isten elé állni, azért vagyok felelős. A megérdemelt büntetés helyett pedig az ember könyörületet kap.

6. Pál a rajta megmutatott hosszútűrés, östípusává lett Isten minden további kegyelmi munkájának, ő maga pedig példájává mindazoknak, akik hisznek Krisztusban az örök életre. Pál abszurd példája mutatja, hogy nincs elveszett ember Isten szemében.

7. Végül az apostol a hellenista zsinagógában tanult és naponként mondott doxológiával, Istent dicsérő formával zárja a szakaszt: Magasztalja az idők, a történelem Urát, aki új korszakokat hív létre, aki a világ teremtésétől vezeti

a beteljesedés felé a mindenséget. Ő az életnek Ura és adója, a fenségben uralkodó, egyetlen Isten. Mégis Ő az irgalmas Isten, a bűnös ember megváltója Jézus Krisztus által. Egyedül Őt illeti „dicsőítés és tisztelet örökkön örökké”.

II. Milyen az irgalmat nyert, hiteles egyén és közösség?

Az igehirdetés elején azt mondtam: az Igénk kulcs kifejezése az irgalom. Ahhoz, hogy hiteles, az evangéliumot megélő közösség legyünk, saját magunkat egyre inkább így kell látnunk: irgalmat nyert bűnösök vagyunk.

1. Miként lehet bűnös egy egyén és egy közösség?

Mi ma már nem a tudatlanság korában élünk, Krisztus előtt, hanem abban a korban, amikor elutasítják vagy félreértik Krisztus irgalmát. Persze egyes emberek életében lehet még ilyen „tudatlanság”, de a többségünket nem ez a homály jellemzi. A mi korunkat leginkább a bűn félreértéséből fakadó sötétség jellemzi. Ez pedig alapvetően a bűn túlhangsúlyozása vagy épp negligálását jelenti. Alapvetően mindenki valamelyikre hajlamosabb. Ezért fontos, hogy reflektáljunk rá: a mi életünkben hol a helye a bűnnek, mi az alap beállítódásunk ezzel kapcsolatban? Gondolkozz: mik a zsigeri reakcióid erre a szóra? Komolyan tudod-e még venni? Terhel, szorongsz miatta? Visszaéltek vele életed során?

A két szélsőség egyik végén a bűntől való emésztő szorongás, büntudat és szégyen van (valamint az ezekhez kapcsolódó ítélkezés), a másik végén egy hamis biztonságérzet, egy illúzió, miszerint nincs velem semmi baj, jó vagyok és én tudom, érzem, mi nekem a jó (ami által valójában olyan arrogáns leszek, mint Pál volt korábban).

A bűnhöz való alapvető hozzáállás elhajlásaiból fakad, hogy a mi mondatunk ez lesz: a bűnösök közt első ő. A másik ember. A testvérem. Aki a másik módon van elhajolva a bűn kérdésben.

Kedves Gyülekezet! Irányváltásra van szükségünk! Isten munkája ma közöttünk, ha el tudunk ma jutni odáig: én vagyok az az ember. Miattam (is) nem működik a kapcsolat. És az én részemért én vagyok felelős.

A bűn elsősorban nem erkölcsi kérdés, hanem mély elveszettség, elidegenedés, gyökértelenség, céltelenség. Jó dolgokat akarunk: de túlzottan: túlzott jelentőséget tulajdonítunk neki.

A bocsánatkérés, megbocsátás, megbékélés útját gyakorolnunk kell életünk végéig, mégis ez utak bejárásában lehet egy növekedés: hogyan kezeljük, hogyan küzdjük meg a különösen nehéz kapcsolatainkat az Úrral. S még hadd térjek ki a közösség szerepére mindebben: Pál mögött is állt egy közösség: akiktől a leveleket kapta (Főpap és az általa képviselt közösség) – meg voltak győződve az igazukról. A közösség bűne leginkább az önigazsága és önmaga bálványozása lesz. A fentiek mentén: vagy az ítélkezés lelkiületét fenntartva és működtetve vagy a szabadosság és az igazság kimondásának hiányát fenntartva.

2. Milyen az irgalmat nyert, hiteles közösség és egyén?

Drága Testvérek: egyedül a Szentlélek győz meg a bűnről és a bűnbocsánatról is. Ő adja a belső szabadságot a bűnnel kapcsolatos szélsőségektől. És megadja, hogy eljusson a szívünk mélyéig az evangélium: elveszett vagy, de megtalált téged Isten. Krisztus keresztyéért irgalmas hozzád. Krisztus lett a bűnösök közt elsővé... mindent magára véve! Pál azért tudja magát a bűnösök közt elsőnek mondani, mert magát a megfeszített és feltámadott Krisztuson keresztül tudja csak szemlélni: élek többé nem él, hanem Krisztus él bennem... Végtelen türelemmel szeret és nem vádol. Elfogadott vagy, megbízhatónak tart: bízik benned.

Az irgalmat nyert ember, az evangélium szerint élő közösség szabad: szíve mélyéről, teljes odaadással magasztalja feltámadott Krisztust, neki adva a dicsőséget és a teljes kontrollt. Az irgalmat nyert ember, az evangélium szerint élő közösség példa, azaz minta, aki/ami tanításra szolgál, irányt mutat, Isten kegyelmének élő bizonyítéka. példa mások számára: hitelességben, ahogy a harcait küzdi (gyereknevelés példa...). Az irgalmat nyert ember, az evangélium szerint élő közösség ugyanakkor kegyelemre szorult, türelemre szorult. Nincs kész. Nem tökéletes. Ne várd ezt ettől a közösségtől sem. Mert folyamatosan csalódní fogsz.

Magasztaljuk ma együtt Krisztust és térjünk hozzá: abból, amiben vagyunk, ahová sodródtunk tőle. És kapcsolódjunk abban a hitben, hogy ő tud bennünket is olyan közösséggé formálni, akiken nyilvánvaló: irgalmat nyert, szabad és hiteles, krisztushoz hasonló emberek. Valóban keresztyének.

Ámen!

Thoma László